

[Lent.az](#)-ın [Təhsil Nazirliyi](#) ilə birgə " [2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı](#) " tətbiqə qədərini tənzimləyən "Gəncliyin uşaq formula" layihəsinin qonaqı Böyük Britaniyanın Varvik Universitetinin tələbəsi İlahə Əliyeva.

Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramının tətbiqçisi İ. Əliyeva **Böyük Britaniyanın Varvik Universitetində təhsilin inkişafı və idarə olunması ixtisası üzrə magistratura sənədi**ni təhsilini davam etdirir.

- Xaricdə təhsil sizə nə verir? Ümidlərinizi doğruldurmu?

- Yəqin ki, İngiltərədə təhsil alan kişilər tələbələri razılaşdıraraq ki, Böyük Britaniya təhsil sistemində ilk öyrəndiyimiz akademik yazı bacarıqlarıdır. Baxmayaraq ki, Azərbaycanda da bunlar öyrənməlik, amma İngiltərədə tələbələri daha yüksəkdir.

Boloniya prosesini qəbulmuş digər ölkələrdən fərqli olaraq, İngiltərədə 70 baldan 100-ə qədər 'A' kimi qiymətləndirilir. Bundan başqa, hər dərəcə üçün yazılmış maddələr yalnız müvafiq dərəcəyə müraciət edənlər deyil, daha çox həmin dərəcəyə haqqında kritik düşüncəmiz tələb olunur. Bu səbəbdən də, analitik düşünmə qabiliyyətim kifayət qədər inkişaf edib. Məni qane etməyən yeganə amil təhsilin daha çox nəzəriyyəyə və yazı qabiliyyətinə əsaslanmadır.

- Fərqli ölkə və təhsil mühitini gördükdən sonra əvvəl oxuduğunuz ali məktəbdə nəyin dəyişməsinə ərz edərdiniz?

- İlk təhsil aldığımız ali məktəbdə daxil olan tələbələrin nə az, nə çox digər rayonlardan olan xsləri idi və kişəriyyətli ilk dəfə ailəsinin ayrılaraq qaldı. Bu səbəbdən, psixoloji problemləri yarandıqda bəzi müəllimlər həll etməyə çalışırdılar. Bu baxımdan düşünürəm ki, bizim universitetlərdə də xslətiyator sisteminə ehtiyac var. Bununla da tələbələrin emosional cəhətdən dəstək alaraq, dərslərində daha uğurlu ola biləcəkləri.

- Təhsil aldığınız ölkədə Azərbaycanla bəzi hansı materiallar aparmısınız?

- YUNESKO-nun Mədəniyyəti siyahısında yer alan abidələrimiz, Azərbaycan milli mətbəxi, turistlər üçün dilimizdə istifadə olunan əsas sözlər və onların ingilis dilində tərcüməsi, Bakının görməli yerləri haqqında kitablar özümü bura gətirmişəm. Ölkəmiz haqqında daha geniş məlumat almaq istəyən müəllim və tələbələri sadəcə bizim kitablar vasitəsilə Azərbaycanla daha yaxından tanış edə bilərik.

- Azərbaycan gənclərinə, ölkəmizdəki dostlara, həmyaşıdlarına nə demək istərdiniz?

- Məhəmməd Qəldəsmisnin məşhur kitabının adı belədir: "Sən bura qədər gətirən, bundan sonra apara bilməzsən". Bu baxımdan hər gün yeni biliklər əldə etməyə çalışın. Daha sonra isə həmin biliklərdən istifadəni dəyişməyə çalışın, bəzi faydalanmaqları qəbul edərək, həmin də biliklərimizi daha da inkişaf etdirə bilərik.

- Oxuduğunuz ali məktəbdə müəllim-tələbə münasibəti necədir?

- Varvik Universitetində müəllim-tələbə münasibəti rəsmi şərhlə qorunur. Lakin müəllimlər lazımlı olduqda vaxt həmişəlik istəyən cənabı, istərsə də yerli tələbələrin perspektivi baxımından yanaşaraq, bir valideyn kimi qayğı da göstərirlər.

- Universitetdə cənabı tələbələri münasibətdən razı saxlayırmı?

- Universitetimizdə hər tələbənin xslətiyatoru var. Şəxsi dərsləri, istərsə gündəlik həyatla bəzi həyati hansı bir psixoloji çətinlik yarandıqda halda, onlar problemin həllinə çalışırlar. Həmçinin, fənni tədris edən müəllimlərin əlavə, fənni tyutorlar da fəaliyyət göstərir. Fənni tyutorların əsas işi maddələr yazmış zaman planlaşdırma baxaraq, bizi düzgün istiqamətləndirməkdir.

Universitetin kampusundakı hər tələbəyə vaxt həmişəlik bəzi də tez-tez dəyişən aləmlər. Bu da bizim universiteti inteqrasiya etməyə dəstək olur.

- Xarici ölkədən Azərbaycan təhsilini necə görürsünüz?

- Azərbaycan təhsilini inkişafə ehtiyac olan və buna cəhd edən təhsil sistemi kimi görürəm. Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramının yüzliyi məzunu ölkəyə qaytaraq, öyrəndiklərini tətbiq etdikdən sonra bu inkişafın daha da sürətlənəcəyinə inanıram.

- Çətinlikləriniz varmı?

- Dərs ilinin ilk ayında buradakı tədris mühitini tam anlamağa çalışdığım zaman çətinliklərlə üzləndim. Tələblərin bacarmayacağı qədər çox olduğunu düşünürdüm. İlk məqaləmi yazmaq üçün 20 gün ərzində 32 kitab oxumağa oldum. İndi artıq buranın təhsil sisteminə öyrəndiyim üçün çətinliklər aradan qalxıb.

- Asudə vaxtınızda nə ilə məşğul olursunuz?

- Asudə vaxtlarımda universitetin Karyera Mərkəzində və bir sıra tədbirlərin təşkilində könüllü kimi fəaliyyət göstərirəm. Həmçinin, İngiltərə daxilində və digər Avropa ölkələrində səyahət edirəm. Bundan əlavə, fransız dili biliyimi təkmilləşdirirəm.

Lent.az